

Sanan selitystä

Tässä valaistaan lyhyesti kirkkovuoden kunkin pyhäpäivän yhtä raamatun tekstiä.

Tehkää tie Kuninkaalle

Joh. 1:19-27

3. Adventtisunnuntai 14.12.

”I am nothing.” Sanat sanoi minulle musta piispa **Leonard Auola**. Hän oli vihkimässä meitä nuoria teologeja papeiksi Tampereen tuomiokirkossa. Olin kättelyn alussa juuri sanonut komeasti oman nimeni. Paljon kokeneen ja paljon evankeliumin hyväksi työtä tehneen piispan nöyrät sanat jäivät lopullisesti mieleeni. ”I am nothing...”

Nuo sanat olivat viesti jostain näkyvää arkimaailmaa suuremmasta todellisuudesta. Varmasti moni meistä saarnaajista on kokenut jotain samankaltaista tavatessaan jonkun vanhan uskovan, jonka elämässä kuvitelmat omasta voimasta tai hyvyydestä ovat aikoja sitten karisseet. Tilalla on yhä syvenevä oman heikkouden tunnistaminen ja syvenevä synnintunto. Vastaavasti armontunto ja Isän käsissä olemisen kokemus johtavat nöyryyteen Jumalan ja ihmisten edessä. Koko elämä on Sanan lupauksen varassa.

Papit ja leeviläiset olivat Jerusalemissa tulleet tutkimaan Johannes Kastajaa. He törmäsivät maailmaan, josta pyhät kirjoitukset puhuivat, mutta he eivät tunnistaaneet tätä maailmaa arkitodellisuudessa. Suuret ennustukset tulevasta Messiaasta oli kir-

joitettu aikoja sitten. Mutta uskonnollinen johtoporras ei tunnistanut Jeesusta. Papit ja leeviläiset joko toivoivat tai pelkäsivät, että Johannes Kastaja olisi Messias. Suoraan kysymykseen Johannes antoi suoran vastauksen. ”En ole.” Samoin Johannes tyrmäsi muut vaihtoehdot. Oman identiteettinsä Johannes määritteli autiomaan ääneksi, jonka tehtävänä oli tasoittaa Herralle tietä (vrt. Mal. 3:1). Nöyryys Johannes Kastajan identiteetissä tulee selvimmän esille fariseusten saamassa vastauksessa. Johannes vertaa itseään Messiaseseen, jonka kengän nauhojakaan hän, Johannes, ei ole arvoinen avaamaan.

Tämä lienee yksi mahdollinen tekstin sivuteema. Tätä teemaa voisi vielä laajentaa yleisinhimilliseen suuntaan. Voisi kysyä, kuka tai ketkä ovat nykyaikana profaanin postmodernin maailman nousevia profeettoja eli filosofejia, joille maailma on antamassa messiaanista asemaa. Onko maailman messiashahmo löydettävissä luonnontieteiden parista vanhan valistusfilosofian aloittaman tiedon ihailun seurauksena vai kenties jälkikristilliseen Eurooppaan koko ajan voimakkaammin tunkeutuvan pakanuuden ilmiöistä? Yhteistä näille väärille messiaalle on aina se, että ne ovat ihmisen itse itselleen ottamia ”messiaita”, jotka tavalla tai toisella sivuuttavat Jumalan antaman Messiaan, Jeesuksen Kristuksen.

Näin tässäkin on koko ajan kysymys Raamatun asemasta. Joko siihen uskotaan tai ei. Raamattu ei samaan aikaan voi olla Jumalan sanaa ja vain ihmisen sanaa. Johannes Kastajan saarnaama tie todellisen Messiaan yhteyteen kulkee synnintunnon, synnin tunnustamisen ja anteeksisaamisen kautta. Johanneksen kaste oli nimenomaan parannuksen kaste.

Pääteema luonnollisesti aina luterilaisessa saarnassa ”ajaa Kristusta”. Tekstimme mukaan hän on vielä tuntemattomana väkijoukossa. Hän on kuitenkin tulossa. Meille joulun on tulossa. Mutta kuinka monelle Jeesus pysyy tuntemattomana tänäkin jouluna? Mihin hänet on piilotettu niiden rakkaiden seurakuntalaisten joulussa, jotka käyvät vain kerran vuodessa kirkossa laulamassa kauneimpia joululauluja, tai niiden, jotka eivät käy silloinkaan. Kuinka paljon ja millä tavalla me papit tai muut uskovaiset olemme peittämässä heiltä joulun valoa? Kuinka paljon meillä olisi syytä parannuksen tekoon? Mehän tiedämme selkeästi, että Messias itse on koko ajan läsnä kirkossaan Sanassa ja sakramentissa. Hän on siis lähellä. Usko syntyy pyhän Paavalin mukaan ”Sanan saarnan kuulemisesta”. Miten voisimme seurakunnissa olla vakuuttavasti kutsumassa ihmisiä Sanan saarnan kuulemiseen, kutsumassa Herran pyhälle ehtoolliselle, kutsumassa uskomaan Jeesukseen Kristukseen?

Ainakin yksi osavastaus näihin kysymyksiin on Johannes Kastajan, piispa Auolan tai sen vanhan uskovan seurakuntalaisen esimerkki, nöyryys Jumalan ja ihmisten edessä.

Hannu Häkämies
Nuorisopastori, Tampere

Herran syntymä on lähellä

Matt. 1:18-24

4. adventtisunnuntai 21.12.

Joulun on aikaa vielä muutama päivä. Herran syntymä on lähellä, ja tähän tapahtumaan katseemme kiinnitetään. Kuitenkaan kyse ei ole pelkästään huomion kiinnittämisestä Jeesus-lapsen syntymään, vaan etenkin siitä, että mieli voisi olla valmiina ottamaan vastaan ilosanoman Vapahtajan syntymisestä. Neljännen adventin evankeliumi tiivistää Jeesuksen syntymisen syyn: ”– hän pelastaa kansansa sen synneistä.” Jumalan Pojan syntyminen ihmiseksi on syntiselle ihmiselle ilosanoma, koska tämä tietää, mitä Golgatalalla tapahtui. Joulun aikaa emme voi elää ilman ristin ja sovituksen todellisuutta, joka on vahvasti läsnä päivän evankeliumissa.

Evankeliumi lähtee liikkeelle Marian ja Joosefin kihlausajasta. Kihlaus oli juutalaisille lain edessä sitova suhde, joka voitiin purkaa ainoastaan erokirjalla. Varsinainen aviollinen yhteiselämä alkoi häiden jälkeen, jolloin mies ja nainen muuttivat saman katon alle. On selvää, että kaikenlaisia huhuja varmasti liikkui ihmisten keskuudessa, kun Marian huomattiin olevan raskaana. Tämä huomio tapahtui siis ennen Marian ja Joosefin ”yhteen menoa”, niin kuin vanhempi käännös sanatarkasti ilmaisee. Evankeliumi kertoo yksiselitteisesti, mitä Marialle oli tapahtunut: hän oli raskaana Pyhän Hengen vaikutuksesta.

Ehkä Joosef ajatteli Marian olleen uskoton eikä siksi halunnut häntä enää puolisoikseen. Toisaalta Joosef ei halunnut saattaa Mariaa julkisen häpeän alaiseksi ja siksi aikoi purkaa avioliittosopimuksen kaikesa hiljaisuudessa. Joosef ei halunnut saattaa julkiseksi eron syytä. Kaikesta mahdollisesta tunnekuohustaan huolimatta Joosef nähtävästi tahtoi Marian parasta ja halusi suojella tätä. Joosefin mieli kuitenkin muuttui, kun hänelle yöllä unessa ilmestyi Herran sanansaattaja. Joosef vakuuttui siitä, että Maria on oleva hänen vaimonsa ja se mitä hänessä on siinnyt, on Pyhän Hengen työtä.

Kertomuksen jatko on yhtä aikaa hämmentävä ja riemullinen. Hämmennys syntyy siitä, ettei lapsi tunnu saavan arvoistaan syntymäpaikkaa. Kuningas saapuu pelastamaan maailmaansa, ei maaherran tai edes varakkaan tilallisen talosta, vaan tavallisen juutalaisen perheen kaksihuonetalon toisesta huoneesta, siitä, jossa myös eläimillä oli suojansa.

Juuri tässä on Vanhan testamentin sanoman kärki. Jumala tulee nostamaan alhaiset. Hän tulee köyhän luo. Hän tulee juuri sinne, missä kärsitään hallitsijoiden sormien liikahduksista. Valtakunta on todella voimallinen, mutta sen voima on muuta kuin keisareiden ja käskynhaltijoiden voima.

Tätä taustaa vasten ei enää ole yllättävää, että ensimmäisinä kuninkaan syntymästä kuulevat paimenet. Kedon pimeyteen syttyy kirkkaus. Valon valtakunnan hallitsija on syntynyt pimeyden maailmaan. Jumalan joukot ovat nyt liikkeellä. Keisarien valtaistuimet kumotaan, sillä on aika pystyttää Herran valtaistuin. Verotus sai siis kapinan syttymään, mutta tämä kaikki tapahtui odottamattomalla tavalla. Kapina nousi esiin siinä, että ihmisiä kutsuttiin Jeesuksen luokse.

Tämänkin päivän augustukset liikkuvat sormiaan ja rakentavat valtakuntiaan. Tänäkin päivänä elämme monenlaisen pimeyden keskellä. Meitä orjuuttavat maailman, synnin, kuoleman ja Paholaisen voimat. Siksi joulu muistuttaa meitä siitä, että rientäisimme kuninkaiden Kuninkaan luo. Joulu kannustaa meitä kokoontumaan sinne, missä Jumalan ilosanoma uudesta Herrasta ja Kuninkaasta kajahtaa. Joulu kehoittaa meitä rientämään, polvistumaan ja ottamaan käsiimme – kuten vaatimattomaan seimeen – Herramme Jeesuksen ehtoollispöydässä.

Enkelien laulu mielessämme saamme myös tietää, että meillä on tehtävä arjen keskellä. Jumalan valtakunta murtautuu maailmaan. Enkelit jo laulavat kanssamme ehtoollispöydässä, mutta kerran tämä kuningaskunta murtautuu näkyviin, kun luodaan uusi taivas ja uusi maa. Joulu kutuu meitä nyt jo olemaan tuon valtakunnan

asukkaina oman elämämme keskellä.

Antti Leinonen
TM, Oulun ja Kajaanin
OPKOn opiskelijatyöntekijä

Joulu joka sunnuntai

Luuk. 2:1-14
Jouluyö 24.-25.12.

Tästä jouluyön evankeliumitekstistä nousee esiin muun muassa seuraavia asioita.

J. 1: Vanhassa testamentissa ennustetaan, että Messias syntyy Betlehemissä. Jumala puuttuu myös maailmanhistoriaan, jotta Vanhan testamentin profetiat toteutuisivat. Jumala vaikuttaa keisari Augustuksessa siten, että tämä järjestää verollepanon juuri niin, että Jeesus syntyisi Betlehemissä ja siten täyttäisi yhden Vanhan testamentin ennustuksen.

J. 6–7: Tässä kerrotaan yhdestä maailmankaikkeuden suurimmista mysteereistä: Jumala syntyy ihmiseksi. Ääretön yhdistyy äärelliseen. Jumalallinen luonto yhdistyy ihmisen luontoon. Kuinka on mahdollista, että Jeesus voi olla samanaikaisesti Jumala ja ihminen? Tätä Jumalan ihanaa salaisuutta emme voi ymmärtää, meidän täytyy vain uskoa se, Jumalan sanan todistuksen perusteella.

Kaikkivaltias Jumala syntyy luotujen sa kaltaiseksi. Kaikkiällä läsnä oleva syntyy ajan ja paikan rajoittamaksi. Täydellinen Jumala alentuu kärsimään ihmiselämän vaivoja ja rasituksia. Näemme tässä Jumalan tavan toimia. Koska me emme voi nousta pyhän Jumalan luo taivaaseen, laskeutuu hän meidän luoksemme.

J. 10–11, 14: Enkeli sanoo paimenille, ettei heidän tarvitse pelätä, koska heille on syntynyt Vapahtaja, Kristus ja Herra. Luovattu Messias on tullut maailmaan! Hän on tullut vapahtamaan ihmiset heidän synneistään. Messias on itse Herra, Jumala. Meidän ei tarvitse enää pelätä, sillä meidän Vapahtajamme Jeesus Kristus, Jumala itse, on sovittanut meidät Isän kanssa. Siksi enkelit

julistavat rauhaa maan päälle, koska Jumalalla on nyt hyvä tahto ihmisiä kohtaan.

J. 12: Enkeli kertoo paimenille, mistä he voivat löytää Jeesuksen. Mistä me voimme löytää Jeesuksen nyt? Niin kuin Jumala alentui tuona yönä tulemaan ihmiseksi, niin hän nyt alentuu tulemaan luoksemme armonvälineissään. Kun paimenet menivät katsomaan Jeesusta, mahtoivatkohan he ihmetellä: ”Voiko tämä pieni vauva todella olla meidän Vapahtajamme ja Herramme?” Me saatamme miettiä, voiko Jumala todella olla läsnä jossain kirjassa, painetussa sanassa, jonka sanat ovat kaiken lisäksi ihan tavallisia sanoja. Voiko Jumala olla todella läsnä tässä pahvinmakuaisessa öylätissä? Kuten Jumala alentui silloin, niin hän alentuu nykyäänkin ja tulee luoksemme painetuissa ja julistetuissa sanoissa, kastevedessä, tavallisessa leivässä ja viinissä.

Älkäämme siis halveksiko näitä Pyhän Hengen välineitä, vaan niin kuin paimenet kiiruhtakaamme niiden luokse, hakemaan armoa ja anteeksiantamusta. Kun syntimme ahdistavat ja vaivaavat meitä, kun emme saa rauhaa pahojen tekojemme tähden, rientäkäämme näiden armonvälineiden luokse, joista löydämme armollisen ja laupiaan Kristuksen, joka lohduttaa meitä saamallaan ja sakramenteillaan.

Betlehem tarkoittaa ’leivän taloa’. Kuten Kristus syntyi tuona yönä ”leivän taloon”, niin hän tulee luoksemme myös tänään, ”leivän taloon”, ehtoollisen leivässä ja viinissä. Joka kerta kun vietämme ehtoollista, on joulun ihme läsnä keskellämme. Meillä on siis joulu joka sunnuntai.

Dani Puolimatka
Teol.yo., Helsinki

Nyt Betlehemiin!

Luuk. 2:1-20
Jouluaamu 25.12.

Tämän päivän ihmisen on vaikea odottaa. Ehkä sama heijastuu siinäkin, kun joulun vietto on painottunut aattoon ja jouluaamu on kirkossa jo hiljaisempi päivä. Joulu-evankeliumi on useimmissa seurakunnissa luettu jo edellisenä päivänä. Jouluaamuna evankeliumi jatkuu vähän pidempään, mukana on paimenten retki seimen ääreen.

Useimpien joulukirkossa käyvien odotuksissa on kuulla tuttu Luukkaan joulu-evankeliumi. Ilman sitä joulukirkon tunnelma jää vajaaksi. Saarnaajan haasteena onkin riisua joulu-evankeliumi sen päälle kertyneistä kiiltokoristeista ja tuoda tunnelmien joukosta esiin itse ydin ja se arkinen meno, josta evankeliumi kertoo ja jonka keskelle Jumalan Poika syntyi. Haasteena on myös, miten tuoda esiin tutuista tutuimmasta evankeliumista jotain uutta näkökulmaa – vai tarvitseeko edes tuoda? Riittääkö se vanha tuttu perusevankeliumi, jota yhä uudestaan tarvitsemme.

Näkisin evankeliumin ydinviestin ja keissa 7 ja 11, eli ensinkin kertomus lapsen syntymisestä ja toiseksi enkelien ilmoitus, että syntynyt lapsi on Kristus, Herra, eli voideltu, siis luvattu ja odotettu Messias. Se, mitä ennen tätä kerrotaan, on vain valmistelua pääasialle: verotus, matka, majoituksen etsintä jne. Se, mitä tämän jälkeen kerrotaan, on kuin jälkipuhetta, mitä siitä seurasi, että Messias oli syntynyt ja miten siihen ensitunteina reagoitiin.

Enkelin ilmestyminen yön pimeydessä kuvaa myös taivaallisen valon, armon valon tuleamista synnin ja kuoleman pimeyteen, kuten Jesajan luvussa 9 oli ennustettu. Ilmestyminen halveksitulle yhteiskuntaluokalle, paimenille, kertoo siitä, miten Jumalan armo ei perustu ihmisten ansioihin tai luokitteluun. Betlehem oli vähäpätöinen paikka ja paimenet olivat vähäpätöinen ihmisryhmä, mutta molemmat Jumalan ihmiseksi tulon näyttämöksi ja todistajiksi juuri sopivia. Nyt ei ollut kyse ihmisten ai-

kaansaannoksista vaan Jumalan teoista ihmisten hyväksi.

Jumala voi kääntää suuretkin asiat palvelemaan hänen tarkoituksiaan. Niin verotuksen ajoituskin ohjasi Joosefia ja Mari-aa juuri oikeana hetkenä sinne, missä Jeesuksen piti ennustusten mukaan syntymän, Daavidin kaupunkiin Betlehemiin. Ajankohdan määrittelyssä tuodaan evankeliumissa esiin silloiset hallitsijat. Kuitenkaan aikaa ei enää lasketa heistä, sen ajan suurmiehistä, vaan lapsesta, joka syntyi heidän hallitsijakaudellaan. Näin mittarit vaihtuvat, kun Jumalan suunnitelmat toteutuvat. Elämme aikaa jälkeen Herramme Jeesuksen Kristuksen syntymän.

Nuorella kihlparilla oli edessä noin 130 kilometrin matka kaupunkiin, jossa noin tuhat vuotta aikaisemmin oli syntynyt Daavid. Jeesuksen ei mainita koskaan myöhemmin käyneen tuossa nykyisin arabien hallitsemassa kaupungissa, mutta maailman vanhin kirkko sijaitsee perimätiedon mukaisen syntymäluolan päällä ja monet turistit suuntaavat matkansa sinne. Syntymäluolaan päästäkseen täytyy mennä ahtaasta ovesta ja kapeita portaita alas kellariin. Samalla tavalla edelleenkin Kristuksen löytääkseen täytyy nöyrytä ja tulla lapsen kaltaiseksi. Ylpeät eivät seimeä löydä, se löytyy vain ihmettä kumartaville.

On mielenkiintoinen ja mahdollinen ajatus, että paimenet olisivat olleet paimentamassa temppelein uhrilampaita. Syntynyt lapsi oli Jumalan valitsema viimeinen, täydellinen ja riittävä uhrilampas, Jumalan Karitsa, joka ottaa pois maailman synnin. Kaiken kaikkiaan jouluevankeliumi kertoo siitä, miten Jumala rakasti maailmaa niin paljon, että antoi ainoan Poikansa. Pelastuksessa on kyse Jumalan suunnitelmien toteutumisesta, Jumalan rakkaudesta ja armosta, Jumalan puuttumisesta maailmanhistoriaan. Ihmisen osa on ihmetellä ja ottaa vastaan ja hämmästyen todeta: kaikki oli juuri niin kuin oli sanottu ja kirjoitettu.

Tänä päivänäkin pelko ja huoli pyrkivät valtaamaan alaa. Elämme pimeän keskellä paitsi konkreettisesti lumettoman syksyn synkkyudessa mutta myös tämän ajan pimeyden keskellä. Hyvin harvoin kuuluu

uutisista hyviä viestäjä, enimmäkseen huonoja uutisia. Meidän valistuneiden länsimaalaisten tulee myös tajuta, että kun Jumalan sanan valo torjutaan, jää vain pimeys. Mutta evankeliumissa on valo tähänkin aikaan ja sen hyvä uutinen lohduttaa: ”Älkää pelätkö, teille on syntynyt Vapahtaja.” Tänäkin jouluna moni tarvitsee Vapahtajaa ja sanomaa Vapahtajasta. Tuon hyvän evankeliumin viestin, joulun ilosanoman, voi nytkin ottaa aivan henkilökohtaisesti!

Matti Salomäki

Pielaveden seurakunnan kirkkoherra

Johanneksen genesis

Joh. 1:1-14

Joulupäivä 25.12.

Johanneksen evankeliumin äärellä saattaisi joskus sanoa samoin, kuin eräs pitkään naimisissa ollut mies totesi vaimostaan: ”Rakastan häntä, mutta se ei tarkoita sitä, että ymmärtäisin häntä.” Mikä on tuo Jeesus, joka toimii ja opettaa tämän evankeliumin lehdillä? Häntä eivät ymmärrä aikalaiset eivätkä myöhemmätäkään lukijat. Johannes aloittaa kertomalla, että tuo Jeesus on Sana. Hän on se Sana, joka on luonut maailman. Se Sana on nyt tullut lihaksi.

Ymmärrämmekö me tätä sanaa? Johannes vastaa: ”Valkeus loistaa pimeydessä, ja pimeys ei sitä käsittänyt” (j. 5, KR 1938). Niinpä näemme Jeesuksen kulkevan omiensa keskellä (j. 11) yrittäen selvittää tätä sanaa. ”Tämä on kova puhe (tai: sana, kreik. *logos*), kuka voi sitä kuulla?” (6:60, KR 1938). Näin opetuslapsetkin sanoivat Jeesuksen kerrottua, kuinka hän on taivaasta tullut elämän leipä. ”Mitä tämä sana on?” (7:36, KR 1938) ihmettelevät juutalaiset, ja Jeesus selittää: ”Minun sanani ei saa tilaa teissä — te ette kärsi kuulla minun sanaani” (8:37, 43, KR 1938). Niinpä Jeesus sanoo pääsiäisviikolla: ”Jos joku torjuu minut eikä ota sanojani vastaan, hänellä on kyllä tuomarinsa: se sana, jonka olen puhunut, tuomitsee hänet viimeisenä päivänä”

(12:48). Pitkänäperjantaina pimeys yrittää lopullisesti ottaa Sanan valtaansa (1:5, KR 1992): ”Kun nyt Pilatus kuuli tämän sanan, pelkäsi hän vielä enemmän” (19:8).

Samalla kuin pimeys ei voinut käsittää Jeesuksen sanoja, luomisen Sana kuitenkin tulee ja herättää synteihinsä kuolleita eloon. Sana luo uutta. ”Mutta kaikille, jotka ottivat hänet vastaan, hän antoi oikeuden tulla Jumalan lapsiksi, kaikille, jotka uskovat häneen” (j. 12). ”Ne sanat, jotka olen teille puhunut, ovat henki ja elämä” (6:63). ”Jos te pysytte uskollisina minun sanalleni, te olette todella opetuslapsiani. Te opitte tuntemaan totuuden, ja totuus tekee teistä vapaita.” (8:31–32.) ”Joka pitää kiinni minun sanastani, ei milloinkaan näe kuolemaa” (8:51). ”Te olette jo puhtaat, sillä se sana, jonka olen teille puhunut, on puhdistanut teidät” (15:3).

Kukaan ei pysty omin voimin ymmärtämään tätä Sanaa. Silti hän on tullut avaamaan kuurojen korvat ja antamaan sokeille näön. Hän on se luova Sana, jonka luomisvoima murtautuu sokeuden keskelle. Hän on se järki (*logos*-sanan yksi merkitys), joka antaa ihmisille kyvyn käsittää jotain siitä uudesta luomakunnasta, joka nyt on syntymässä. Tästähän Johanneksen evankeliumin alku kertoo. Ei hän ole vahingossa aloittanut evankeliumiaan luomiskertomuksen tyylillä. Ei hän vahingossa kuvaa seitsemää ihmettä, jotka vievät meidän viikon kuudenteen päivään, jolloin Pilatus sanoo: ”Katso: ihminen!” (19:5.) Ei Jeesus suotta huuda ristillä: ”Se on täytetty” (19:30) ja laskeudu sitten seitsemänneksi päiväksi lepäämään haudan pimeyteen.

Johanneksen evankeliumin johdanto on siis suorastaan hänen kertomuksensa tiivistelmä. Tämä on kertomus siitä, kuinka uusi luomakunta saa alkunsa. Tässä kertomuksessa Jumala ei kuitenkaan jää etäiseksi kuten hellenistisessä filosofiassa tai modernissa teismissä. Tässä kertomuksessa Jumala upottaa kätensä mutaan. Tässä kertomuksessa taivas ja maa kohtaavat. Taivas laskeutuu maan päälle. Siksi tämä luomiskertomus puhuu meistä; sinusta ja minusta. Me synnymme ja olemme jo syntyneet uudeksi luomakunnaksi: ”He eivät ole syntyneet

verestä, eivät ruumiin halusta, eivät miehen tahdosta, vaan Jumalasta” (j. 13).

Kertomus ei siis päättynyt tähän. Johanneksen evankeliumin loppu kuvaa uuden luomakunnan ensimmäisen päivän. Uusi viikko on alkanut. Siksi me saamme turvautua Sanaan, joka luo uutta. Saamme elää seurakuntana armonvälineiden äärellä. Siellä taivas ja maa kohtaavat jo tänään. Siellä elämme jo todeksi sitä kuvaa, johon Johanneksen ilmestys päättyy; taivaan laskeutumiseen maan päälle.

Antti Leinonen

Kristuksen todistajat

Ap.t. 6:8,11-15; 7:51-60
Tapaninpäivä 26.12.2008

Toinen joulupäivä on ankealta tunnelmaltaan vastakohta jouluaamun herkkiin kuviin Betlehemistä. Silloin näimme, kuinka ihmisiä rakastava Jumala toimi antaessaan Kristus-valon maailman pimeyteen ja osoittaessaan armoa ja hyvyyttä syntistä kohtaan. Toinen joulupäivä kertoo, että Jumalan toimiessa on hänen vastustajansakin liikkeellä. Sen kristityt ovat aina saaneet tuntea. Siksi tapaninpäivän aihe on edelleen ajankohtainen. Jeesuksen maanpäällinen elämä oli vainon alaista alusta loppuun saakka. Niin kuin kohdeltiin häntä, niin kohdellaan hänen palvelijoitaankin (Matt. 10:22–25). Jeesus sanoi: ”Ottakoon [jokainen seuraajani] joka päivä ristinsä.”

Taivaan tie ei houkuttele ulkonaisella helpoudella mutta lupaa paljon perille päässeille. ”Tie taivaan kaita, ahdas on / ja ohdakkeinen aivan, / vaan matkamiehen voittohon / vie Herra kautta vaivan. / Jos ristin tieltä eksytään, / ei taivaan riemuun päästäkään, / ei tulla kruunatuksi.” (Virsi 364:1.)

Kristityn lähin vastustaja on hänessä itsessään. Hänen vanha ihmisensä vetää häntä elämän nautintoihin, vääristyneitten arvojen ja ajallisen onnen ylikorostamiseen ja paljooon muuhun sellaiseen. Joskus arvot-

tomuuden tunne voi saada hänet valtaansa ja ajattelemaan, ettei Jumalan armo hänelle kuulu tai Jumala on peräti hylännyt hänet. Näiden lisäksi maailma iskee kristittyjä usein ankarasti.

Tänään muistamme Stefanosta, ensimmäistä kristittyä marttyyria. Kreikan sana *martyros* merkitsee 'todistaja'. Häntä vainottiin, ja hän todisti uskosta antamalla henkensä. Kristittyjen vainot eivät tule loppumaan tästä maailmasta. Lopunaikoja koskettelevassa puheessaan Jeesus sanoo sen suoraan. Maailma menee eteenpäin tiedossa ja taidossa, mutta muuten mennään pahempaan suuntaan. Jeesus sanoi, että usko Jumalaan tulee vähenemään vähenemistään. Eikö meidän aikamme henkinen pahoinvointi kerro juuri tästä? Pilkan ja vainon, vähättelyn ja elämän ahdistusten keskellä eläviä kristittyjä rohkaisee nytkin marttyyrien esimerkki. Se auttaa heitä kääntämään nykyhetken kauhukuvat toivoksi tulevaisuudessa odottavasta voitosta.

Kristittynä eläminen on taipumista alhaisuuteen, häpeään ja kärsimykseen. Jeesuksenkin elämä oli sellaista. Syntyessään hänellä oli vaatimattomat vanhemmat ja vaatimaton syntymäpaikka. Lopulta hänen elämänsä päättyi häpeälliseen ristinkuolemaan. Hänet niin kuin Stefanoksen tuomitsivat sellaiset, joilta sitä viimeksi olisi odotanut. Siitä huolimatta Vapahtajan ja hänen seuraajiensa elämällä on johdonmukainen päämäärä. Jeesus oli matkalla Isän tykö, kunhan hän ensin oli täyttänyt tehtävänsä ja tuonut meille pelastuksen. Kuolema ei voinut estää häntä. Jeesuksen omatkin ovat matkalla Isän tykö. Kuoleman jälkeen heille avautuvat uusi taivas ja uusi maa.

Stefanos oli yksi niistä alkuseurakunnan seitsemästä hyvämaineisesta miehestä, jotka valittiin Jumalan sanan palvelukseen, ettei sen opettaminen tulisi laiminlyödyksi. He olivat Hengen ja viisauden täyttämiä. Stefanoksesta sanottiin lisäksi, että hän oli täynnä uskoa, armoa ja voimaa. Hengen voimalla hän puhui viisaasti. Hän teki myös suuria ihmeitä ja tunnustekoja. Jumalan sana levisi, ja opetuslasten määrä kasvoi nopeasti. Samalla kasvoi vastustus sekä Stefanosta että muita kristittyjä kohtaan.

Stefanoksen vastustajat turvautuivat valheeseen sen jälkeen, kun hänen puheensa oli tukkinut heidän suunsa, eivätkä he osanneet esittää mitään kuulemaansa vastaan. He värväsivät sellaisia, jotka valehtelivat Stefanoksen puhuneen sellaista, mitä hän ei ollut sanonut. Hän oli kyllä sanonut, että ihminen pelastuu yksinomaan uskomalla Jeesukseen Kristukseen. Ihmistä eivät auta hänen omat tekonsa ja ansionsa, eivätkä ulkonaiset seremoniat tai hienot kirkkorakennukset. Mutta Moosesta ja Jumalaa hän ei ollut herjannut.

Stefanos vastasi syytöksiin Pyhän Hengen rohkeudella. Puhe oli pitkä ja perusteellinen. (Ap.t. 7:1–50). Päivän tekstistä näemme, että hän puhui peittelemättömän rohkeasti ulkokultaisuuden harhasta. Pelkkä ympärileikkaus ulkonaisena tekona ei ketään pelastanut, ellei uskottu siihen, mitä se julisti. Hän sanoi ympärileikattuja ”sydämetään ympärileikkaamattomiksi” (alkutekstin mukaan), jos he eivät uskoneet. Uskon puuttuminen näkyi heidän teois-taan. He olivat niin kuin nykyinen raamatunkäännöksemme sanoo: pakanoita.

Stefanoksella on sana myös meidän ajallemme. Pyhää Henkeä vastustetaan, kun kasteen ajatellaan pelastavan, vaikkei uskottaisi siihen, mitä se julistaa. Kastetta ei ole kuitenkaan tarkoitettu vain ulkonaiseksi teoksi. Varmasti Stefanos käyttäisi kasteensa hylkääjistä samaa *pakana*-nimitystä kuin puhuessaan aikalaisilleen. Ainakin se olisi johdonmukaista.

Stefanoksen puhe ei tullut katkerasta, kostonhaluisesta sydäimestä. Hänellä oli hätä lähimmäistensä sielusta. Se oli nähtävissä hänen koko olemuksestaan. Siksi sanottiin, että ”hänen kasvonsa olivat heistä niin kuin enkelin kasvot”. Hänestä heijastui Kristuksen hyvyys ja rakkaus.

Rakkaus on valmis näkemään vaivaa, kärsimään ja kantamaan ristin. Niin teki Jeesus, ja niin ovat tehneet lukemattomat hänen seuraajansa. Heidän voimanaan on ollut Jeesuksen lupaus olla omiensa kanssa joka päivä.

Ei Stefanoskaan kamppailut omien voimiensa varassa. Hän sai rohkeutensa ylhäältä. Hänelle avattiin taivas, ja hän sai

uskossa nähdä sen, mihin oli toivonsa pannut. Hän sai myös voiman osoittaa samantyyppistä mielenlaatua kuin hänen Vapahtajallaan oli. Vainon keskellä hän ei toivottanut kosta vaan rukoili vainoojiensa pelastumista.

Antti Herkkola

Kalvolan seurakunnan kirkkoherra

Jumala on rakkaus

Joh. 1:1-14

3. joulupäivä 27.12.

Länsimainen tulkinta ihmisyydestä ja ihmisen asemasta maailmassa on virheellinen. Ajassamme käydään kiivasta ideologista keskustelua kristinuskon merkityksestä. Keskeisin syytös Raamatun opetuksia vastaan kuuluu, että ne antavat ihmisestä liian synkän kuvan. Lähes **Friedrich Nietzsche** tapaan aikamme maallistuneet ihmiset väittävät, että kristinuskon pyrkii vain orjuuttamaan ihmisiä alistamalla heidät syntiseksi. Terve ihminen ei armoa kaipaa. Juuri tässä länsimainen, optimistinen humanismi on väärässä.

Tosin ajattelevien ihmisten keskuudessa kuuluu myös joitain soraääniä. Ihminen ehkä on kiltti ja lähes synnitön, mutta tämä maailma näyttää melko hirveältä paikalta. Siksi monet kirjailijat ja dokumentaristit ovatkin keskittyneet nykyään kuvaamaan ihmiskunnan hirveyksiä. Jos länsimainen ihminen kuvittelee kaiken olevan suhteellisen hyvin, hänen tulisi tehdä tiliä oman ympäristönsä kanssa. Brittiläinen journalisti **Steve Turner** on muotoillut tämän varsin sarkastisesti: "Ihminen on pohjimmiltaan hyvä – vain hänen käyttäytymisensä pettää hänet."

Johanneksen evankeliumin alun loisteliashymni kuvaa ihmisen elämän pimeydeksi. Meidän pimeytemme on niin syvä, ettemme edes käsitä Jumalan valoa. Elämme suorastaan sokeassa laaksossa, jossa on lähes mahdotonta kertoa kenellekään, mitä näkeminen tarkoittaa. Kristus kuitenkin on

valo. Hän on kirkkaus, joka valaisee maailman synkimmätkin nurkat.

Johanneksen kuvaus maailmasta on siten äärimmäisen kaksijakoinen. Ihmisen elämä ei ole erossa ainoastaan Jumalasta vaan myös itse elämän perusluonteesta. Eräässä mielessä ihminen pimeydessään ei ole edes täysi ihminen, koska hän on ajautunut varjojen maahan. Kristus, jonka kautta koko maailma ja kaikki ihmiset on luotu, joutuu inkarnoitumaan maailmaan uutta luomistyötä varten. Vanhaa ei pysty korjaamaan. Kaikki täytyy tehdä uudeksi.

Niinpä Johannes korostaa sanomansa ydinkohdassa, että Jumalan lapseksi tulakseen ihmisen täytyy syntyä uudelleen. Ilman Jumalaa ihmisellä ei ole toivoa. Paraskaan humanismi, ihmisen kuvitelu ihmisyävällisyys tai sosiaalinen vastuu eivät auta. Ainoastaan maailman keskelle lihaksi tullut Sana voi lahjoittaa sen syntymän, joka tulee Jumalalta.

Näin teksti huipentuu Sanaan. Onko Jumala siis informaatiota? Uskoisin, että tähän sisältyy suuri viisaus. Ihminen on kielellinen luontokappale. Ihmisen erottaa eläimestä hänen kykynsä ymmärtää Jumalan puhetta. Ilman Jumalaa, siis langenneessa tilassa, ihminen kykenee vain turmeltuneeseen kielen käyttämiseen. Mutta armollisen Jumalan kohtaminen on sanallinen ja Sana-tapahtuma.

Jumala on luonut maailman sanallaan. Rakkauden perusluonne on yhteys. Sen väline on mitä keskeisimmällä tavalla sana, puhe, informaatio, sisältöjen välittäminen. Siksi ei ole ihme, että uudestisyntyvä evankeliumi on myös sana. Samoin Kristus itse, evankeliumin sisältö, on Sana. Kuten Jumala kutsui aikojen alussa valon maailmaan, niin kutsuu Kristus valon syntisen sydämeen. Maailmat syntyvät uudelleen. Synnin valta poistuu. Pimeys väistyy. Armo ja rakkaus hallitsevat. Se, että Jumala näin tekee häntä vihaaville vastustajilleen, joiden mielestä Raamattukin on ihmiselämän vastainen kirja, on todellista rakkautta.

Timo Eskola

Aikamme on Jumalan kädessä

1. Piet. 1:22-25
Uudenvuodenaatto 31.12.

On sanottu, että muuttumatonta on vain muutos. Siis pysyvää on vain se, ettei mikään ole pysyvää. Joka ajattelee näin, on oppinut elämästä paljon. Melkein kaikki muuttuu – maailma, elämä, aatteet, tavat, voimat ja tottumukset. Keskellämme on melkein vuosisadan eläneitä ihmisiä. Tuskin tajuamme, millaisen muutoksen he ovat nähneet elinaikanaan. Heidän lapsuudessaan elettiin hyvin toisenlaisessa henkiosessässä ja hengellisessä ilmapiirissä, tietokoneita ei ollut, ja käynti Helsingissä oli suuri tapahtuma, jota ihmeteltiin yhdessä ystävien ja sukulaisten kanssa. Jos elämä maailmassa jatkuu, se luultavasti muuttuu tulevina satana vuotena paljon enemmän kuin se on muuttunut menneiden sadan vuoden aikana.

Muutos on myös sitä, että tästä elämästä lähdetään. Ehkä vielä viime jouluna rakas ihminen oli lähellä, eikä ollut mitään merkkejä siitä, että hän kuolisi. Sitten todentui se, ettei elämä täällä ole pysyvää. Tällaiset muutokset ovat usein kipeimpiä.

Pietarikin muistuttaa uudenvuodenaaton tekstissä ihmiselämän päättymisestä. Elämä on kuin ruoho. Se kestää pisimmilläänkin vain hetken. Ihmisen ominaisuudet tai saavutukset ovat kuin kukka. Ne voivat olla näyttäviä mutta ovat sellaisia vain hetken. Kukka lakastuu nopeasti.

Paljon elämästä tietää se, jonka mielestä muuttumatonta on vain muutos. Mutta hän ei tiedä kaikkea. On sellaista, mikä pysyy – Jumalan sana, sen kehotukset, käskyt ja neuvot ja sen lupaukset. Jumala on ikuinen – muuttumaton ja pysyvä – ja hänen sanansa ovat ikuisia. Ne ovat kestävä, järkkymätön perusta. Juuri muutosten keskellä on hyvä saada luottaa Jumalan sanan muuttumattomuuteen. Siinä sekavuudessa, jossa elämme, on turvallista sanoa: Jumalan sana ei muutu, vaikka kaikki muu muuttuisi. Raamattu kestää, vaikkei mikään muu kestäisi.

Joidenkuiden mielestä Raamattuun luottaminen on ahdistavaa. Minun mielestäni niin ei ole. Sekavuus, jossa mistään ei voi olla varma, kun kaikki on vain vaihtuvia ihmisten mielipiteitä, on ahdistavaa. Luottamus Raamattuun vapauttaa tästä ahdistuksesta.

Pietari kirjoittaa Jumalan sanan voimasta. Kristityt ovat syntyneet uudesti – he ovat syntyneet ihmisiksi, ja sen jälkeen he ovat syntyneet Jumalan lapsiksi. Tämän ihmeen on saanut aikaan Jumalan sana.

Jumalan sanassa on näin suuri voima, koska siinä on ja toimii itse Jumala. Jumalan sana on enemmän kuin informaatiota Jumalasta, Jumalan tahdosta, Jeesuksesta ja pelastumisesta. Siinä Jumala itse tulee luoksemme, koskettaa meitä, puhuttelee, luo ja vahvistaa uskoa häneen. Tältä ei aina tunnu siellä, missä on Jumalan sana, missä luetaan ja opetetaan Raamattua. Asia ei riipu meidän tunteistamme. Jumala voi toimia sielläkin, missä meistä ei tunnu siltä. Usein Jumala toimii jopa vastoin meidän tuntemuksiamme.

Ajatella, miten valtavassa tehtävässä saa olla Jumalan sanan saarnaajana! Saa tuoda Jumalan ihmisten keskelle.

Pietari siis kirjoittaa uudestisyntymisestä. Toisinaan ajatellaan, että se on kokemus. Raamatun mukaan se ei ole ihmisen kokemus. Uudestisyntyminen – tai uudestisyntymättäminen – on Jumalan toimintaa. Jumala toimii kuolleiden keskellä ja synnyttää elämää. Ihmisiin, jotka ovat kuolleita siinä merkityksessä, että he eivät elä hengellistä elämää, Jumala antaa elämän. Hän synnyttää heidät lapsikseen. Tämän hän tekee niillä välineillä, jotka hän on valinnut välineikseen hengellisen elämän synnyttämisessä. Välineet ovat sana ja sakramentit. Pietari kirjoittaa uudestisyntymisestä sanasta ja Jeesus puhui Nikodemokselle siitä, että Jumala käyttää uudestisyntymiseen vettä (Joh. 3).

Uudenvuodenaaton teksti evankeliumikirjassa päättyy kesken jakeen. Ehkä on hyvä lukea jae loppuun asti. Jakeen 25 lopussa muistutetaan, mikä on Jumalan sanan ydin. Se on ilosanoma Jeesuksesta. Jeesus on kuollut, sovittanut synnit, noussut kuol-

leista ja avannut syntisille taivaan. Häneen saa luottaa sellaisena kuin on. Synnit on pyyhitty pois, olemme Jumalan huolenpidon kohteena ja Jeesuksen turvissa matkalla taivaaseen. Se, joka luottaa tähän sanomaan, voi turvallisin mielin astua uuteen vuoteen.

Jari Rankinen
Sleyn aluejohtaja, Vammala

Jouluprofetian täyttymys uutena vuonna

Matt. 4:12-16
Uudenvuodenpäivä

On ollut hyvä tapa aloittaa uusi vuosi Jeesuksen nimessä. Siihen liittyvätkin ensimmäisen ja toisen vuosikerran evankeliumit. Jeesuksen nimessä on myös päivän aiheena.

Uutta vuotta aloitettaessa kysytään, mitä on tulossa. Millainen onkaan vuosi 2009? Emme tiedä, eikä meidän tarvitsekaan tietää. On kuitenkin tarpeen muistaa, että saamme lähteä uuteen vuoteen Jeesuksen nimessä, hänen hoitaminaan ja kantaminaan. Jeesuksen nimessä ja veressä saadaan uskoa synnit anteeksi. Näin vapautettuina Jumalan lapsina lähdemme kohti tulevaa.

Kolmannen vuosikerran evankeliumi lähtee liikkeelle Jeesuksen julkisen toiminnan alkamisesta. Jeesus sai kuulla, että Johannes Kastaja oli vangittu. Matteus käyttää tässä sanaa paredothee 'luovutti'. Kyseessä on luovuttaminen vihollisten käsiin, ja luovuttaja on itse Jumala. Niin Jeesuksen sitten luovutettiin vangitsijalta toiselle, kunnes hänen matkansa päättyi ristille.

Jumalan suunnitelmissa Johanneksen työ oli nyt valmis, täytetty, ja Jeesuksen varsinainen toiminta alkoi.

Hän siirtyi Galileaan. Sana tässä merkitsee oikeastaan turvaan vetäytymistä. Galilea kuului tosin Antipakselle kuten Perea-

kin, missä Kastaja oli vangittu., mutta koska Antipas valmisteli sotaa nabatealaisten kuningasta Aretasta vastaan, hän oleskeli Peraan eteläisessä linnoituksessa Makhariusissa.

Jukka Thurén, jonka hyvää selitystä tässä seuraan (Matteuksen evankeliumi), sanoo: Jeesus ei kuitenkaan piiloutunut luostariin (kuten Qumraniin) eikä vetäytynyt Jordanin varren erakoksi, vaan juuri vetäydyttyään väkirikkaaseen Galileaan täytti koko maakunnan opetuksellaan (j. 23, 25).

Sitten seuraa tekstissämme lainaus profetta Jesajan kirjasta ja suuri joukko paikannimiä: Sebulonin maa, Naftalin maa, Meren tie, Jordanin takainen maa ja muukalaisten Galilea. Heimoja ei enää ollut tiettyjen rajojen sisällä, vaan nimet mainitaan profetian vuoksi. Jesaja 9:n ennustama valo välähti Nasaretissa, Sebulonin alueella ja loisti kauemmin Kapernaumin seudulla, Naftalin alueella.

Meren tiellä tarkoitetaan Jesajan kirjassa Saaronin tasankoa ja sen kautta Egyptistä Damaskokseen johtavaa valtatieä. Rannikolta Meren tie jatkui Jisreelin tasankoa pitkin Nasaretin ohitse ja Kapernaumin kautta.

Jordanin takainen maa oli entinen Gilead, Herodes Antipaana Perea. Kapernaumista käsin opetuslasten lähetysmatkat ulottuivat kaikkialle Ylä- ja Ala-Galileaan. Evankeliumien kuvaus Jeesuksen toiminnasta ja näin ymmärretty Jesajan profetia kattavat suurin piirtein saman alueen.

Kun puhutaan ”kansasta, joka asui pimeydessä”, oikeastaan pitäisi kääntää ”istui”! Galilealaiset eivät enää vaeltaneet vaan istua kyyhöttivät vuosisadasta toiseen pimeydessä. Vankilassahan istutaan.

Matteus julistaa, että nyt vaikuttaa Jes.11:n verso, Jes. 9:n valontuoja ja Jes. 7:n Neitseän poika juuri niillä seuduilla, jotka ovat vuosisatoja joutuneet kärsimään Daavidin suvun epäuskosta ja sitä seuranneesta pimeydestä, tuhosta ja orjantyyöstä. Matteus ymmärtää nyt, mitä ei vielä aavistanut istuessaan Meren tien tulliasemalla: Nasaran Verson (Netser) muutto Kapernaumiin pani vauhtia Jes. 8–9:n ennustuksen toteutumiseen.

Matteus sijoittaa evankeliuminsa loppuun myös lähetyskäsken antamisen: Opetuslasten tulee viedä pakanoiden Galileasta evankeliumin valo maailman pimeyteen tekemällä kaikki kansat Jeesuksen opetuslapsiksi (28:18–20).

Udenvuodenpäivän evankeliumi on siis väkevä lähetysteksti. Udenvuodenpäivän tuleekin olla mitä keskeisimmin lähetyksen pyhäpäivä. Tänä uutena vuotena evankeliumi tulee viedä kaikkeen maailmaan. Tarvitsemme uutta syttymistä, tarvitsemme lähetysherätyksen.

Esimerkkinä pimeydestä ja kuoleman varjon maasta voisivat olla Kenian Matongossa yöllä kotimme vierestä kulkeneella polulla kaikuneet ympärileikkausjuhlan tuskaiset huudot. Siihen pimeyteen tarvittiin ja tarvitaan vapauttava evankeliumi.

Viime aikoina olen miettinyt, onko pimeys eri muodoissaan valtaamassa rakkaan isänmaamme ja rakkaan kansankirkkomme. Aina on kuitenkin ensin kysyttävä oman sydämen tilaa. Onko Jeesus saanut syntien anteeksiantamuksen evankeliumilla minun sydämeni puhdistaa ja uudistaa? Näin hoidettuna lähdän ”meren tielle”, muukalaisien Galileaan, kaikkeen maailmaan.

”Jos armoon koko maailma / uskossa turvaisi, / niin Herran vuosi alkava / juhlaiksi muuttuisi. / Kätesi, Jeesus, ojenna / ja meidän maamme pelasta, / kun vuosi uusi on.” (Siionin kannel 34:4.)

Reijo Arkkila

TT, Sley'n toiminnanjohtaja emeritus

Jumalan ja ihmisten kunnia

Joh. 7:14-18

2. sunnuntai joulusta 4.1.

”Kuinka tuo oppimaton mies voi tuntea kirjoitukset?” kysyivät juutalaiset kirjanoppineet kuullessaan Jeesuksen opettavan lehtimajanjuhliilla. Samaa ihmeteltiin myös hänen opetuslapsistaan myöhemmin (Ap.t.

4:13). Ihmisten silmissä akateeminen koulutus ja oppineisuus synnyttävät arvostusta, mutta Jumalan maailmassa arvo määrytyy muulla perusteella. Jumalan antama hengellinen varustus ei ole riippuvainen inhimillisistä kyvyistä vaan Pyhän Hengen vaikuttamista lahjoista, jotka annetaan armosta. Suuret herätykset eivät yleensä ole lähteneet liikkeelle akateemikkojen kirjoituspöydiltä vaan kansan keskuudesta tavallisten ihmisten saaman armon seurauksena. Toki akateeminen teologia on oikein ymmärrettynä vahvuus ja tukee hengellistä työtä, mutta Jumalan valtakunnan työhön tarvitaan muutakin: Pyhän Hengen synnyttämä usko, kuuliaisuus ja varustus.

Tultuaan Galileasta Jerusalemiin lehtimajanjuhliille Jeesus opetti tempelissä ja jakoi jyrkästi ihmisten mielipiteet. Jeesus herätti opetuksellaan ja toiminnallaan sekä ihastusta että vihastusta. Monet epäilivät hänen opetuksiaan. Samoin monet epäilevät niitä myös nykyisin. Evankeliumitekstissä Jeesus tarjoaa kuitenkin koetteluun mahdollisuuden: Jos joku tahtoo noudattaa Jumalan tahtoa ja siis lähtee seuraamaan Jeesusta, hän kyllä vakuuttuu siitä, onko kristillinen usko totta vai valhetta, onko se ihmisestä vai Jumalasta. Jeesus ei vaadi sokeaa uskoa mutta edellyttää Jumalan tielle lähtemistä. Vakuuttuneisuutta kristinuskosta ei siis saada etukäteen eikä älyllisen todistelun kautta vaan ikään kuin jälkikäteen ihmisen lähtiessä seuraamaan Jeesusta ja noudattamaan Jumalan tahtoa.

Jeesuksen toiminta tarjoaa monessa mielessä esimerkin kristityille. Hän suosui nöyryyteen eikä tavoitellut puheillaan eikä teoillaan ihmisten arvostusta vaan Jumalan kunniaa. Kaikkein voimakkaimmin tämä näkyy Jeesuksen ristissä, häpeällisessä kuolemassa, joka merkitsi teloitusta alhaisimpien rikollisten tavoin. ”Mikä maailmassa on heikkoa, sen Jumala valitsi saatukseen häpeään sen, mikä on voimakasta. Mikä maailmassa on vähäpätöistä ja halveksittua, mikä ei ole yhtään mitään, sen Jumala valitsi tehdäkseen tyhjäksi sen, mikä on jotakin.” (1. Kor. 1:27–28.) Jumalan kunnia näyttäytyy usein inhimillisenä heikkoutena.

Yliopistomaailmassa tutkijat etsivät monesti kunniaa toinen toisiltaan. Halutaan saada akateemista mainetta ja arvostusta. Tavoitellaan titteleitä, palkintoja ja oppituoletta. Jeesus kuitenkin opettaa, että tämä on väärä asenne, joka on suorastaan uskon esteenä: ”Kuinka te voisitte uskoa, te jotka otatte vastaan kunniaa toinen toiseltanne, ettekä etsi sitä kunniaa, joka tulee häneltä, joka yksin on Jumala?” (Joh. 5:44.) Tiedettä tulee tehdä Jumalan kunniaksi. On kuitenkin suuri kiusaus kirjoittaa sen mukaan, mikä on maailman ihmisten keskuudessa yleisesti hyväksyttyä. Tutkijalle, joka kieltää esimerkiksi Jeesuksen neitseydestä syntymisen, aukeavat akateemiset ovet paljon helpommin kuin sille, joka pitää Raamatun ilmoitusta asiasta luotettavana.

Kristityn tutkijan on tavoiteltava Jumalan antamaa kunniaa, ei ihmisten. Jeesus sanoo: ”Se, joka esittää omia ajatuksiaan, tahtoo kunniaa itselleen. Mutta se, joka tahtoo kunniaa lähettäjälleen, puhuu totta, hänessä ei ole vääryyttä.” (Joh. 7:18.) Tämä pätee myös kaikessa muussa työssä ja elämässä yleensäkin. Paholainen houkuttelee meitä joustamaan kristillisen uskon totuuksista saadaksemme maailman ihmisten arvostusta, mutta meidän on tästä huolimatta pitäydyttävä Jumalan sanaan silloinkin, kun se herättää vastustusta, halveksuntaa ja väärää syytöksiä.

Mikko Satama
DI, TK, Helsinki

Jeesus, maailman valo

Matt. 2:1-12
Loppiainen 6.1.

Yleensä meidän ei tule luottaa Jumalan johdatuksessa astrologiaan tai mihinkään taivaan merkkeihin. Itämaisten tietäjien suhteen tilanne oli kuitenkin erilainen. Jumala ilmoitti heille Jeesuksen syntymästä tähden välityksellä. Tämä todistaa mielestäni vahvasti Jumalan kaikkivaltiuudesta ja siitä, että Jumalaa ei ole sidottu mihinkään inhimil-

liseen. Kohta todistaa myös tietäjien vahvasta uskosta. Heillä oli kaipuu todellisen Jumalan yhteyteen.

Niin kuin monet ihmiset, tietäjät olivat varmasti koko elämänsä ajan etsineet tarkoitusta kaikelle sille synnin aiheuttamalle ristiriitaisuudelle, mitä elämään kuului. He olivat eläneet elämänsä tietäen, että heiltä puuttui jotain hyvin tärkeää. He olivat ymmärtäneet valtavan syntisyytensä Jumalan edessä. He olivat nähneet itsessään sen, että olivat synnin vallassa.

Itämaan tietäjät näkivät kuitenkin tähden johdatuksessa sen, että valo oli saapumassa maailmaan. Tämä tähden antama valo oli niin kirkas, ettei se voinut merkitä mitään muuta kuin, että Jumala oli tullut ihmiseksi.

Suurinta valoa elämässämme onkin juuri se, että Jumala tuli ihmiseksi ja otti orjan muodon. Kristus todella näytti olevansa maailman valo, kun hän täydellisenä Jumalana ja täydellisenä ihmisenä lastasi päälleen kaiken syntivelkamme, silloin kun oli kaikista alhaisin ja kaikista surkein. Tällainen alentuminen Jumalalta osoittaa suurinta rakkautta, mitä voi olla. Itse asiassa ei ole mitään muuta rakkautta kuin juuri se.

Rakkautta on se, että Jeesus antoi itsensä täydellisesti puolestamme ja luovutti meille oman vanhurskautensa. Tämän vuoksi itämaan tietäjät heittäytyivät seimen eteen ja ylistivät Vapahtajaa, joka makasi vaatimattomassa leposijassa. He antoivat Jeesukselle parhaita mahdollisia lahjoja. Samoin meidänkin tulee antaa parhaimmat lahjamme Jeesukselle, koska hän on antanut meille synn elää ja rakastaa. Ilman häntä meillä ei olisi valoa lainkaan. Ilman Jeesusta maailma olisi täysin pimeä. Tärkeää tässä lahjojen annossa on se, että ne annetaan täysin vapaaehtoisesti. Kaikki annetaan vain sen takia, että Jeesuksen armo on niin valtavaa, että emme yksinkertaisesti muuta tarvitse.

Oskari Nummela
Teol. yo, Helsinki

Kasteen lahja

Luuk. 3:15-18, 21-22

1. sunnuntai loppiaisesta 11.1.

Kerrotaan papista, joka puhui saarnassa perusteellisesti Johannes Kastajasta. Ensin hän pohti kauan, kuuluuko Johannes Kastaja Vanhaan testamenttiin. Sitten hän käytti paljon aikaa sen käsittelyyn, kuuluuko hän Uuteen testamenttiin. Kun pappi sitten kysyi, mihin me Johanneksen panisimme, nousi yksi mies penkistä ja sanoi: ”Pankaa vaikka tähän! Minä lähdän nyt mökille.”

Viellä tärkeämpää kuin tietää, mihin si-joitamme Johannes Kastajan, on tietää, mihin asetamme Jeesuksen. Tekstin alusta käy ilmi, että Messias-odotus oli kiihkeää. ”Kaikki pohdiskelivat, oliko Johannes ehkä Messias.” **Tom Holmén** kertoo hienossa kirjassaan *Jeesus*, että tutkimus on pystynyt erittelemään tuon ajan juutalaisuuden Messias-odotuksessa parikymmentä eri puolta, jotka vaihtelevin yhdistelmin muotoutuivat erilaisiksi näkemyksiksi. Odotettiin kahdenoista sukukunnan yhdistymistä ja paluuta omaan maahan, Israelin voittoa pakanakansoista ja näiden kään-tymistä palvelemaan Jahvea, uuden temp-pelin rakentamista, vanhurskauden toteu-tumista, paratiisin palautumista, ennennä-kemätöntä hyvinvointia, ruumiillisten va-jauuksien häviämistä, koettelemusten ai-kaa, Messias-hahmoa, uutta liittoa ja Py-hän Hengen vuodattamista, Herran paluu-ta Siioniin, luomakunnan tuhoutumista ja uutta luomista, Saatanan tappiota, viimeis-tä tuomiota, kuolleiden ylösnousemista ja taivasta vanhurskaiden palkkana ja helvet-tiä pahojen rangaistuksena.

Osa näistä odotuksista toteutui Jeesuk-sen ensimmäisessä tulemisessa, osa toteu-tuu toisessa. Johannes Kastajan kuvaus liit-ti Jeesuksen tulon osaan näistä odotuksis-ta. Hän puhui Pyhästä Hengestä ja tuomion-tulesta. Jeesus siis vastasi osaksi juutalais-ten odotuksiin.

Sen sijaan Herran kärsivää Palvelijaa ei odotettu eikä syntien sovituksena. Siksi odotus ja täyttymys eivät lopulta kohdanneet – tai eivät ainakaan myönteisellä tavalla. Koh-

taaminen vei Jeesuksen ristille.

Tekstin loppuosassa puhutaan Jeesuksen kasteesta. Taivas aukeni, Pyhä Henki las-keutui kyyhkysen kaltaisena, ja taivaasta kuului Jumalan ääni: ”Sinä olet minun ra-kas Poikani, sinuun minä olen mieltynyt.” Jeesus ei tarvinnut parannuksen kastetta. Tulemalla kasteelle hän samastui meihin syntisiin. Kasteesta tuli hänen kruunajais-päivänsä. Taivaallinen ääni puhuu samaa kuin kuninkaan virkaanasettajaisissa lau-lettu psalmi 2 jakeessa 7. Viesti on selvä: Tässä on nyt odotettu Daavidin kaltainen kuningas.

Taivaan viestiin liittyy myös profeetta Jesajan kautta tullut sanoma Jumalan va-litusta palvelijasta (Jes. 42:1). Sen oli tar-koitus tuoda puuttuva sanoma kärsivästä Messiaasta. Sitä viestiä ei kuultu tai ei ai-nakaan ymmärretty. Taivaallisella sanomal-la oli esikuvansa myös lähes 2000 vuoden takana. Silloin Jumala oli sanonut Abraha-mille: ”Ota mukaasi ainoa poikasi, Iisak, jota rakastat – ja uhraa hänet” (1. Moos. 22:2). Me näemme Iisakissa ennakkokuvan Kristuksesta.

Mihin me siis tämän Jeesuksen sijoittai-simme? Hän kuuluu sekä Vanhaan että Uu-teen testamenttiin – mutta ei vain sinne. Hä-net saa tallettaa uskossa omaan sydämeen-sä. Viesti itsensä uhraavasta syntien sovit-tajasta ei mennyt aikanaan perille. Miten lie meidän kohdallamme? Syntien sovitus merkitsee, että synnit saadaan anteeksi. An-teeksiantamuksessa Jeesus tulee elämäm-me Herraksi ja Vapahtajaksi.

Luther sanoo, että Kristuksen kasteen jälkeen taivasta ei enää suljettu. Se mitä ta-pahtui Kristuksen kasteessa, tapahtuu mei-dänkin kasteessamme. Taivaat aukeavat, Pyhä Henki laskeutuu, ja Jumala ottaa lap-sekseen. Emme ole kristuksia, mutta kos-ka Kristus samastui meihin ja tuli syntisten kasteelle, tuli meidän kasteestamme kris-tillinen kaste. Meidänkin kasteemme yhte-ydessä Jumala sanoo: ”Tämä on minun ra-kas lapseni.”

Timo Junkkaala

Jeesus ilmaisee jumalallisen voimansa

Luuk. 4:16-21

2. sunnuntai loppiaisesta 18.1.

Kasteensa jälkeen (Luuk. 3:21–22) Jeesus aloittaa julkisen toimintansa noin 30-vuotiaana. Ennen päivän epistolana tapahtumia Perkele oli kiusannut häntä neljänkymmenen päivän ajan (Luuk. 4:1–13). Jotain suurta oli tapahtumassa, sillä Perkele yritti saada Jeesuksen lankeamaan monin eri keinoin kyseenalaistamalla Jumalan sanan. On merkillepantavaa, että Perkele yritti saada Jeesuksen lankeamaan erityisesti tämän kasteen jälkeen. Miksi Perkele toimi juuri tässä vaiheessa? Perkele halusi estää Jeesusta aloittamasta toimintaansa, joka tulisi huipentumaan täydelliseltä epäonnistumiselta näyttävään ristinkuolemaan Golgatalalla. Kuitenkin juuri Golgatan tapahtumat tulisivat olemaan täydellinen voitto ja Jumalan suurin teko kautta aikojen, mutta lukuisat ihmiset tulisivat myös jatkossa kompastumaan tähän ristin loukkauskiveen. Jeesus tiesi, mitä tulisi tapahtumaan ja juuri siitä hän puhuu tämän päivän tekstissä.

Jeesuksen lukema kohta (j. 18–19) on kirjoitettu Jesajan kirjassa luvun 61 jakeisiin 1–2. Myös Jesajan kirjan luvussa 42 puhutaan Herran palvelijasta, johon Herra on mieltynyt ja jonka päälle Herra on laskenut henkensä (j. 1, KR 1992). Lisäksi palvelijan on määrä avata sokeiden silmät ja päästää kahlitut vankeudesta. Kyseessä on siis noin 700 vuotta aikaisemmin lausuttu yksityiskohtaisen tarkka Messias-prophetia, jonka Jeesus täyttää. Jeesuksen kasteen yhteydessä Herran henki laskeutui hänen päälleen ja taivaasta kuului ääni: ”Sinä olet minun rakas Poikani, sinuun minä olen mieltynyt” (Luuk. 3:21–22). Miten järjelle käsittämätöntä onkaan se, että yksityiskohdaisen tarkkoja ennustuksia on laadittu satoja vuosia ennen Jeesuksen syntymää!

Jakeen 18 sana *voidellut* (kreik. *ekhri-sen*) viittaa suoraan Kristukseen eli voideltuun. Jeesus siis kutsuu itseään Kristukseksi eli voidelluksi. Myöhemmin mm. Pietari antaa Jeesuksesta saman todistuksen: ”Si-

nä olet Kristus, Jumalan voideltu” (Luuk. 9:20). Samoin kuin Jeesus tulee aikanaan lähettämään opetuslapsensa eli apostolit, niin myös hänet on lähetetty (j. 18, kreik. *apestalken*). Kristillinen usko on siis lähetettynä olemista ja riemullisen sanoman levittämistä.

Luetuun Jesajan kirjan sanat Jeesus sanoo kuulijoilleen, että äsken luetut sanat ovat heidän kuultensa juuri käyneet toteen. Jeesus siis opettaa itsestään, niin kuin hän tulee tekemään monta kertaa myös jatkossa. Samoin apostolit myöhemmin opettivat nimenomaan Jeesuksesta. Jeesus on avain, keskipiste ja Raamatun punainen lanka. Hänestä kertova evankeliumi on ”se paljastettu salaisuus, joka on ikiajoista saakka ollut kätkeytyneenä!” kuten Paavali kirjoittaa roomalaisille (Room. 16:25).

Jeesus sanoo olevansa lähetetty ”saarnaamaan vangituille vapautusta ja sokeille näkönsä saamista, päästämään sorretut vapauteen, saarnaamaan Herran otollista vuotta” (j. 18, KR 1938). Juutalaiset olivat odottaneet Messiasta jo pitkään, mutta he eivät aavistaneet, miten Messias tulisi tehtävänsä täyttämään. Jeesuksen sanat eivät kohdistu niinkään kirjaimellisesti vangittuihin tai sokeisiin. Ei, hänen sanansa kohdistuvat koko ihmiskunnalle, joka elää synnin kahleissa ja periturmuksen sokaisemana. Hänet on voideltu tehtävään, joka vie hänet lopulta ristille halveksittuna, pahoinpideltynä ja runneltuna. Synti on kahle, joka kahlitsee ja sokaisee ihmisen. Synnin orjuus voidaan poistaa vain, mikäli ihminen voisi elää vanhurskaan elämän, sillä ”niin kuin siis yhden ainoan rikkomus tuotti kaikille ihmisille kadotustuomion, niin riittää yhden ainoan vanhurskas teko antamaan kaikille ihmisille vanhurskauden ja elämän” (Room. 5:18).

Jeesus tietää tehtävänsä: hänet on voideltu elämään vanhurskaan elämän ja kantamaan koko maailman synti. Näin hän tulisi päästämään sorretut vapauteen, mutta tie tulisi olemaan vaikea ja tuskainen. Kuitenkin yksin Jeesuksen kuoleman ja ylösnousemuksen kautta tulisi toteutumaan ennen näkemätön ”Herran otollinen vuosi”, jolloin syntinen ihminen saa kaikki syntinsä

anteeksi ja tapahtuu maailman suurin ihme: syntisestä tulee Jumalan silmissä vanhurskas, kun hänet uskossa puetaan Kristuksen vanhurskauteen.

Matti Sartonen
Teol.yo., Espoo

Lohdutuksesta osalliset

2. Kor. 1: 3-7

3. sunnuntai loppiaisesta 25.1.

Tämän sunnuntain epistolatekstin avainkäsitettä ei ole kovin vaikea löytää. Vain viiden jakeen aikana Paavali onnistuu käyttämään sanaa *paraklesis* (jonka KR1992 kääntää merkityksessä 'rohkaisu' tai 'lohdutus') sen eri muodoissa yhteensä kymmenen kertaa. Myös sanat *kärsimys* ja *ahdistus* toistuvat useamman kerran. Käsitteen näiden sanojen tärkeydestä saa, jos yrittää lukea ja ymmärtää tekstiä hyppäämällä niiden yli. Kokonaisuudesta tulee tällöin mahdoton ymmärtää. Niin tulee kristityn elämästäkin, jos siitä yritetään poistaa kärsimyksen ja lohdutuksen välinen jännite, niiden yhtäaikainen läsnäolo ja todellisuus. Jumala ei ole luvannut poistaa vaikeuksia elämästämme – vielä –, mutta hän on luvannut olla kanssamme niiden keskellä.

Ahdistuksen keskellä ihmisen huomio kiinnittyy helposti vain häneen itseensä. Paavalin sanat ja esimerkki haastavat itsekkesisyytemme ja aikamme individualismin. Emme saa edes rohkaisua ja lohdutusta vain omaa itseämme varten. Tarkoitus on jakaa samaamme apua eteenpäin, auttaa muita kärsiviä. Tämä auttaa ymmärtämään ainakin yhden mahdollisen syyn niille kärsimyksille, joita elämässämme on. Emme koekaan niitä itsemme, vaan lähimmäistemme vuoksi. Kirjoitettiinhan Kristuksestakin, että ”koska hän on itse käynyt läpi kärsimykset ja kiusaukset, hän kykenee auttamaan niitä, joita koetellaan.” Polttava kysymys on, voinko vakuuttua siitä, että

näin todella on. Entä jos kokemani ahdistus onkin seurausta siitä, että en usko tätä sanaa, tätä totuutta ahdistuksen ja vaikeuksien merkityksestä?

Epäsuorasti teksti nostaa esille myös sen, kuinka tärkeää esirukous on, etenkin vainottujen uskonveljien- ja sisartemme puolesta.

Todellisuus, jonka keskellä monet kristityt ympäri maailmaa tänään elävät, on monella tapaa vaikea. Kuitenkin kuulumme kaikki samaan Kristuksen ruumiiseen ja ”jos yksi jäsen kärsii, kärsivät kaikki muutkin jäsenet”, kuten Paavali ensimmäisessä kirjeessään korinttilaisia opetti. Onkin lohdullista huomata, että ilmeisesti oppi oli heidän kohdallaan mennyt perille. Ylistys, jolla Paavali kirjeensä aloittaa (j. 3), nousee nimittäin suurelta osin siitä syystä, että hän oli juuri saanut itse kokea monenlaisia ahdistuksia ja vaaroja, joista ei enää edes uskonut selviytyvänsä. Jumala kuitenkin pelasti hänet, mihin lienee ollut vaikuttamassa myös korinttilaisten rukoukset (ks. j. 8–11).

Jumala voi ja tahtoo käyttää rohkaisun ja lohdutuksen välikappaleina jokaista uskovaa. Emme ole rohkaisun lähteitä, mutta sen välittäjiä kylläkin, antamalla itsemme toisillemme, sanoin, teoin, ja rukouksin. Jos tämä kuulostaa jonkun korvaan vaatimukselta, on muistutettava itseään kaiken perustasta. Hyvä uutinen on se, että rohkaisu ja lohdutus eivät lopulta olekaan meidän tekojamme. Kyse ei myöskään ole vain säälistä tai sympatiasta eikä itsestämme tai toisista ihmisistä riippuvaisista tunteista, jotka tulevat ja menevät.

Rohkaisu ja lohdutus, joista Paavali puhuu, ovat objektiivista todellisuutta. Ne ovat olemassa meistä riippumatta ja meidän ulkopuolellemme.

Rohkaisu ja lohdutus ovat osallisuutta Kolminaisuudesta. Ne ovat niitä lahjoja, jotka armahtava Isä meille hyvydessään antaa. Ilman Kristuksen kärsimyksiä emme voisi niitä omistaa. Hänen kärsimystensä valossa voivat omat kärsimyksemekin muuttua merkitykselliseksi, tappiota voitoksi, heikkoudesta voimaksi. Osallisuus Lohduttajasta, Pyhästä Hengestä, kir-

kastaa meille Kristuksen kärsimysten merkityksen.

Hän lohduttaa ja rohkaisee vakuuttaen syntien anteeksiannon, synnyttää Pyhän yhteyden, herättää uskon ja käyttää kärsimyksiä kasvattamaan kärsivällisyyttä ja muita Hengen hedelmiä. Ei varmasti olekaan sattumaa, että Paavali myöhemmin lopetti kirjeensä siunaukseen, jossa pyysi tämän Pyhän Hengen osallisuutta koko Korintin seurakunnalle.

Ilari Lahtela
teol.yo, Helsinki

Jeesus auttaa hädässä

Joh. 6:16-21

4. sunn. loppiaisesta 1.2.

Juseliuksen mausoleumia Porissa koristavat **Gallen-Kallelan** maalaukset. Kaikissa kuvauksissa on elämän keskellä vahvasti läsnä kuolema. Varakas vuorineuvos rakennutti muistopalatsin ainoan lapsensa, 11-vuotiaana kuolleen **Sigridin** muistoksi. Sigridin marmoriarokki päivänkakkaroineen on mausoleumin keskellä. Monta kertaa olen rippikouluryhmän kanssa kuunnellut oppaan kertomaa ja katsellut. Yksi vaikuttavista maalauksista on kuvaus kuoleman virrasta. On vene, jossa on jo joku, ja toiset odottavat vuoroaan. Vanhuksen täytyy lähteä, nuorikin voi lähteä. Tämä kuva nousee mieleeni, kun luen tämän evankeliumiperikoon ensimmäisiä jakeita.

Ruokkimisihme teki opetuslapsiin ja kansaan järjestyttävän vaikutuksen. Perusteetonta on etsiä ihmeelle luonnollisia selityksiä, niin että pojan esimerkki sai muutkin avaamaan eväspakettinsa tai ihme on ymmärrettävä sakramentaalisesti niin, että jokainen sai murusen. Hän, joka antaa ruoan koko maailmalle kasvattamalla viljan, ruokkii yhtä hyvin tuhannet ilman siemenen kasvua, leikkaajia ja leipureita. Hän, joka erotti vedet ja kuivan maan, kävelee vetten päällä. Kaikki evankelistat kertovat ihmeestä. Täydet vatsat saivat ihmiset vaati-

maan leipää jakavaa Messiasta kuninkaaksi. Kenelle tahansa vaikuttamiseen pyrkivälle olisi 5000 miehessä plus muissa jo mukava joukko vaikkapa mielenosoitusmarssiin Jerusalemiin. Ihmeen ilosta siirrytään Johanneksen kertomista tunnusteista viidenteen, järvelle ja myrskyyn.

Muut evankelistat mainitsevat, että Jeesus oli vaatinut opetuslapsiaan lähtemään veneellä järven toiselle puolelle. Vaativassa puheessa oli jotakin erityistä mieleen painuvaa, vaikkei Johannes sitä mainitsekaan. Jeesus itse vetäytyi yksinäisyyteen. Ei saa häikäistyä tuhansista eikä masentua vain muutamista. Kalastajat olivat tottuneet Galilean järven yllätyksellisyyteen, mutta matkan teko suurellakin veneellä – ehkä 16-paikkaisella – edistyi ankarassa tuulessa hitaasti. Järvi on noin 10 kilometriä leveä. Johanneksen arvion mukaan he olivat melko keskellä järveä. Johannes ei mainitse, että he olisivat pelänneet, ennen kuin havaitsivat jonkun lähestyvän venettä.

Jeesuksen tuttu ääni ja lausuma: ”Minä tässä olen, älkää pelätkö” rauhoittavat opetuslasten mielen. Johannes sanoo arvoituksellisesti, että he halusivat ottaa hänet veneeseen, mutta vene tulikin jo perille. Tekaistuilta tuntuisivat selitykset, joiden mukaan vene oli lähellä rantaa, jolla Jeesus käveli, mutta pimeässä ei sitä huomattu. Johanneksen mukaan tapahtui ihme: Jeesus käveli järven aalloilla, matka joutui hetkessä. Muilta evankelistoilta tiedämme, että tuuli tyyntyi.

Huomionarvoista on kuitenkin taivaallinen pidättyvyys. Mies, joka käveli järven aalloilla, teki sen vain kerran tai kaksi. Hän ei järjestyntä näytöksiä vaan pelasti hukkuvia. Messias, joka ruokki tuhansia pojan vähäisillä mutta siunatuilla eväillä, teki sen kuitenkin vain kerran tai kaksi. Hän ei tullut täyttämään vatsoja vaan valtaamaan sydämiä. Suuri parantaja, joka antoi sokeille näön ja palautti jatkoajalle kuolleitakin, teki näitä ihmeitä vain rajoitetusti. Hän ei tullut pelastamaan soluja vaan sieluja. Ajatelkaa, mitkä houkuttelevat mahdollisuudet jäivät käyttämättä! Ehkä meidän toiveemme ovat liian pienet. Hän tuli siksi, että Jumala on kanssamme elämässä ja kuolemas-

sa, niin kuin enkeli oli Matteuksen evan­geliumin alussa Joosefille *Immanuel*-nimessä ilmoittanut ja niin kuin mainittu evan­geliumi myös päättyy. Jeesuksen lause: ”Minä tässä olen” on ainoa kahva, josta voi saada pitävän otteen ajan aalloilla. Kaikki ajau­dumme samassa katoavuuden virrassa. Pi­tävän otteen voi saada vain jostakin virran ulkopuolelta. Sieltä ojentuu meille Jumalan käsi Jeesuksessa. Kaikille ja kaikessa riit­taa Jeesus, mutta mikään muu tai vähempi ei riitä missään eikä kenellekään.

Ihmeellistä on, että Jeesus kohdataan usein juuri elämän myrskyissä. Jumala kät­kee vaikeuksiin siunauksen. Vastatuuli on Jumalan kansan myötätuuli. Pimeässä ja myrskyssä tulee luoksemme Herra. Kuu­let tutun ja rakkaan äänen. ”Minun lampaa­ni kuulevat minun ääneni ja minä tunnen ne – ja he eivät ikinä huku.” (10:27–28.) ”He iloitsivat, kun tuli tyyni, ja hän vei hei­dät toivottuun satamaan” (Ps. 107:23–32). Kapernaumin rantalaituri alkaakin saarnata meille elämän merestä ja taivaan satamasta. Olet jo astunut laivaan, halusit tai et. Onko purtesi Titanic vai Exodus? Ajelehtimaan emme suostu. Kaikkia karikoita ei tarvitse tietää. Riittää, kun yksi tuntee reitin. Ajalli­nen matka on vain alkutaival. Päätymätön iäisyys on edessä. Ei ole yhdentekevää, mi­hin suuntaan alkutaival sinut kuljettaa.

Keijo Rainerma

Rovasti, Kankaanpään seu­rakunnan kirkkoherra

Kristus, Jumalan kirkkauden säteily

Luuk. 2:22-33
Kynttilänpäivä 8.2.

Muistatko kuinka vahva lahjojen odotus oli täyttänyt sinut ennen joulua, kun olit lapsi? Oletko huomannut, miten lapset kärsimät­ömästi toistaen kyselevät: ”Koska se joulu tulee”? Kun suuri päivä lopulta koittaa, on mainiota katsella tuttavieni tai sukulaisteni lapsia, joiden silmät loistavat ilosta, kun he pääsevät lahjapaketteihin käsiksi.

Vaikka kynttilänpäivän tiimoilla joulu on jo ohitse, tekstikappaleessamme esiin­tyvällä Simeonilla on havaittavissa saman­laista kaipaavaa odotusta. Tosin hänen odo­tuksensa oli vielä pitkäjänteisempää kuin jouluaattoa odottavilla lapsilla. Teksti sa­noo Simeonin olleen hurskas Herran pal­velija, mutta ilmeisesti jo vanha, sillä hän oli jo kuolemaan valmistautunut. Hän odot­ti Israelin lohduttajaa, joka tarkoittaa Mes­siasta. Jakeesta 29 päätellen hän oli myös jo väsynyt ja kaipasi iäiseen lepoon. Siit­ä huolimatta hän vielä odotti sitä Messi­asta, josta pyhät kirjoitukset sekä perimä­ tieto olivat täynnä lupauksia. Meillä ihmi­ sillä on usein tapana epäillä tällaisia suuria profetioita. Mutta Simeonin vakuuttuneis­uutta oli lisännyt se, että Pyhä Henki oli hänelle ilmoittanut, ettei hän kohtaa kuo­ lemaa, ennen kuin on nähnyt Voidellun eli Messiaan.

Kun Joosef ja Maria olivat tuoneet Jee­sus-lapsen pyhäkköön ja olivat uhranneet Herralle, heitä kohtasi yllätys. Simeon tuli paikalle Hengen johdattamana. Tätä hurs­kaaksi kutsuttua israelilaista Joosef ja Ma­ria eivät todennäköisesti olleet ennen näh­neet, koska eivät olleet Jerusalemissa ko­toisin. Hengen johdattamana Simeon ym­märsi, että nuoren pariskunnan mukana ole­va pienokainen on se lohduttaja, jota Isra­elin kansa on vuosisatoja odottanut. Hän otti lapsen syliinsä, ja julisti tämän olevan Messias vailla mitään alustavia selvityksiä tai perusteluja väittämilleen.

Miten järjen ylittävältä tällainen vakuut­ tuneisuus tuntuukaan! Jos olisin ollut pai-

kalla seuraamassa sivusta, olisin todennäköisesti luullut, että Simeon olisi mieltävaltaisesti väittänyt tätä vieraan pariskunnan vauvaa Messiaaksi. Mutta Pyhä Henki oli kuitenkin oikeassa. Jeesuksen ylösnousemus lopulta osoitti vielä vuosienkin jälkeen, ettei Simeon puhunut turhia. Koska Jumala näkee meitä pidemmälle, hänen palvelijoidensa toiminnan ei tarvitse aina mahtua meille sopiviin kaavoihin. Joskus se voi olla yllätyksellistä ja joissain yhteyksissä jopa epäsovinnaiselta vaikuttavaa. Mutta miten olisikaan Simeon voinut hillitä tunteitaan, kun pääsi vihdoin omin silmin näkemään luvatus Messiaan.

Simeonin spontaanin käytöksen jälkeen huomaamme tekstistä, kuinka hän saa rauhan kohdatessaan maailman Vapahtajan tässä pienessä vauvassa. Toki hän asetti toivonsa luvattuun Voideltuun jo tätä ennen. Mutta nähdessään tämän omin silmin ja pitäessään tätä sylissä hän saattoi vakuuttaa entistä syvemmin, että Kristus todella on tullut keskuuteemme. Hän sanoi silmiensä nähneen Jumalan autuuden, sillä hän näki sen Jeesuksen persoonassa.

Tämän kohtaamisen jälkeen Simeon oli valmis kuolemaan ja sanoi siksi, että nyt Herra laskee hänet rauhaan menemään. Asettaessaan toivonsa tähän syntyneeseen Vapahtajaan hän saattoi nähdä kuoleman muutoksena kohti parempaa eikä elämää pysäyttävänä tuhona. Monille on vaikea ymmärtää, että kristityille hautajaiset ovat pohjimmiltaan juhla. Kristitty voi kohdata

kuolemansa huoletta, sillä hän tietää maallisen kuolemansa johtavan ikuiseen elämään.

Simeon sanoi pidellessään pientä Jeesusta sylissä, että Kristus ei tullut valkeudeksi vain hänelle ja muille Messiaasta odottaville israelilaisille vaan kaikille kansoille. Tämä koskee siis sekä Israelia että pakanoita.

Koska Kristuksen valkeus on tarkoitettu myös pakanoille, se koskee myös meitä Suomessa asuvia kristittyjä. Elämämme on kuin putki tapahtumia ja tilanteita, jotka on tarkoitettu läpikäytäväksi. Joskus elämä väsyttää, joskus se innostaa, mutta jokaisella ihmisellä on elämässään odotuksia. Tavallisesti ajatteleme sen tarkoittavan ammattia, vaurautta, ystäviä tai muuta maallista hyvää. Mutta maallinen täyttymys ei riitä, vaan on suunnattava katse ikuisuuteen. Ikuisuusperspektiivin odotuksen vain Kristus täyttää.

Sana Kristuksesta tulee lopulta kaikissa kansoissa kuulluksi, niin kuin Simeon sanoi, mutta vielä on kansoja, joissa sanaa Kristuksesta ei ole kuultu. Siksi tarvitsemme myös ulkolähetystä, sillä se rauha, jonka Simeon sai kokea, on tarkoitettu koko maailmalle. Kristuksessa esiintyy Jumalan kirkkaus, jonka tulee säteillä kaikkialle sinne, missä valosta on vielä puutetta.

Juha Virtanen
Teol. yo, Helsinki